

N:o 15.

Ank. till Riksd. kansli den 2 februari 1900, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af åtskilliga till indragna militieboställen i Östergötlands län hörande lägenheter. (I. A.)

Sedan vid uppskattningar, som år 1898 hållits å nedannämnda i Östergötlands län belägna kronoegendomar, nemligen förra rustmästarebostället $\frac{1}{2}$ mantal *Hundkärr n:o 1* i Nykils socken och Valkebo härad samt förra sergeantsboställena $\frac{1}{2}$ mantal *Perstorp n:o 1* i Skedevi socken och Finsponga läns härad, $\frac{1}{2}$ mantal *Quickstorp n:o 1* i Åtvids socken och Bankekinds härad äfvensom $\frac{1}{2}$ mantal *Bondebacka n:o 1* i Motala socken och Aska härad för förnyad utarrendering från den 14 mars 1901 af berörda hemman, hvilka hvart för sig lemnade mer än 500 kronor i årligt arrende, fråga väckts om afsöndring och särskild förytttring af åtskilliga under nämnda hemman lydande lägenheter, så hade, enligt hvad i en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 11) af den 15 december 1899 meddelas, domänstyrelsen i särskilda skrivelser den 17 mars, 14 april, 5 maj och 11 augusti sistnämnda år understält nämnda frågor Kongl. Maj:ts pröfning och dervid öfverlemnadt instrument öfver berörda uppskattningar äfvensom yttranden af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet jemte kartor och öfriga till ärendena hörande handlingar.

Af nämnda handlingar inhemtades, bland annat,

att under hemmanet *Hundkärr n:o 1* lydde en lägenhet, benämnd *Hundkärrstugan*, som vore försedd med lägenhetsinnehafvaren tillhöriga boningshus och ladugård samt för närvarande omfattade en areal af 56,90 ar åker m. m., 1 hektar 37 ar afrösningsjord och 0,30 ar impediment, hvilket egoområde å en af vice kommissionslandtmätaren Fr. Jonsson år 1897 öfver hemmanet upprättadt karta betecknades med egofigurerna n:is 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73 och 74,

att uppskattningmännen, med hänsyn till lägenhetens från gården

afskilda läge, ansett, att lägenheten kunde utan men afsöndras från hemmanet, dervid dock, till undvikande af onödigt stängsel och för vinnande af större bekvämlighet vid lägenhetens brukande, ett område om 24,60 ar, motsvarande egofiguren n:o 67 å kartan, borde tilläggas lägenheten i stället för den å kartan med egofiguren n:o 66 betecknade areal om 2,60 ar, hvilken borde utläggas till hemmanets hagmark,

att lägenheten, som efter denna förändring i dess egoområde komme att innehålla 78,70 ar åker, 1 hektar 37 ar afrösningsjord och 0,30 ar impediment, åsatts ett saluvärde af 750 kronor,

att till lägenheten ej finnes annan väg än en gångstig genom hemmanets hagmark, med anledning hvaraf uppskattningsmännen, i händelse af lägenhetens föryttring, ansett innehafvaren böra berättigas att begagna sig af denna gångstig;

att å hemmanet *Perstorp n:o 1* finnes tre med innehafvarne tillhöriga bostads- och andra hus försedda lägenheter, benämnda Grindtorp, Skogsberg och Annelund,

att lägenheterna vore belägna invid allmän landsväg och omfattade följande areal, nemligen Grindtorp 2 hektar 84,6 ar åker, 9 hektar 84,4 ar beteshage, backar, linda och byggnadsplats jemte 2,7 ar impediment, hvilket egoområde å en af vice kommissionslandtmätaren Jonsson år 1897 öfver hemmanet upprättad karta betecknades med egofigurerna n:is 84—95, Skogsberg 84,4 ar åker, 89,5 ar backar och byggnadsplats samt 0,20 ar impediment, hvilket område å kartan betecknades med egofigurerna n:is 64—69, samt Annelund 59,3 ar åker och 3 hektar 70,5 ar backar, hvilken egorymd å kartan betecknades med egofigurerna n:is 70—78,

att uppskattningsmännen ansett lägenheterna vara för hemmanet obehöfliga och kunna utan men derifrån afsöndras och till innehafvarne försäljas, Grindtorp för 2,020 kronor, Skogsberg för 600 kronor och Annelund för 570 kronor;

att å hemmanet *Qvickstorp n:o 1* finnes två med innehafvarne tillhöriga bostadshus försedda lägenheter, benämnda Eriksberg och Stensveden,

att dessa lägenheter vore belägna invid landsväg och omfattade Eriksberg 9,90 ar, deraf 5,90 ar byggnadsplats, 3,70 ar åker och 0,30 ar impediment, hvilket egoområde å en af vice kommissionslandtmätaren Jonsson år 1897 öfver hemmanet upprättad karta betecknades med egofigurerna n:is 71 och 72, samt Stensveden 40,80 ar, deraf 20,20 ar åker, 20,50 ar afrösningsjord och 0,10 ar impediment, hvilket område å samma karta betecknades med egofigurerna n:is 75—78,

att uppskattningsmännen ansett lägenheterna kunna utan olägenhet från hemmanet afsöndras och till innehafvarne försäljas, Eriksberg för en köpeskilling af 200 kronor och Stensveden för en köpesumma af 400 kronor;

att vid uppskattningen å hemmanet *Bondebacka n:o 1* förrättningsmännen föreslagit, att nedannämnda till hemmanet hörande, med enskilde personer tillhöriga bostadshus försedda lägenheter, hvilka enligt förrättningsmännens åsigt kunde utan men från hufvudgården afsöndras, måtte med de områden, som, i fråga om några lägenheter med viss förändring af deras nuvarande areal, funnes utmärkta å en af t. f. förste landtmätaren Yngve Ostwald år 1897 öfver hemmanets inegor upprättad karta och upptagna å en af förste landtmätaren Alex. Lagergreen år 1898 upprättad särskild beskrifning, från hemmanet afsöndras och en hvar till sin innehafvare försäljas till följande pris, som beräknats, för nedannämnda lägenheten Stjernvik utan angifvande af viss uppskattningsgrund, för lägenheten Nytorp efter 30 öre kvadratmetern och för öfriga lägenheter efter 80 öre kvadratmetern, nemligen:

Lägenhetens namn.	Innehafvarens namn.	Egofigur å kartan.	Areal i ar.	Saluvarde i jemnadt tal.
Grindstugan.....	enkan Hedvig Lovisa Åberg	44	19,16	1,530 kronor.
Löfdalen.....	C. V. Wickström	45	27,80	2,220 "
Carlslund.....	J. A. Andersson	46	21,70	1,740 "
Högalund.....	W. Johansson	47	14,60	1,170 "
Hagalund.....	Anders Pettersson	48	10,50	840 "
Fridhem.....	C. J. Samuelsson	49	8,60	690 "
Ånghem.....	G. W. Samuelsson	50	8,40	670 "
Ekslund.....	enkan Augusta Andersson	51	10,90	870 "
Vernersborg eller Venersborg.....	J. Jansson	52	8,10	650 "
Fredriksborg.....	A. F. Kindvall	53	9,70	780 "
Fridensborg.....	C. A. Borgström	54	10,60	850 "
Nytorp.....	C. J. Maxe	61	8,30	250 "
Stjernvik.....	Matilda Moberg	81—87	150,50	1,000 "

att uppskattningsmännen derjente föreslagit, att en intill lägenheten Fridensborg befintlig lägenhet, hvarå grunden till en byggnad blifvit lagd, men som eljest vore obebyggd, hvilken lägenhet omfattade en areal af 6,60 ar och å nyssnämnda karta betecknades med egofiguren

n:o 56 samt delar af egofigurerna n:is 57 och 59, måtte till lägenhetens innehafvare C. J. Jonsson försäljas för ett pris af 530 kronor;

att vägar funnes till omförmälda, till hemmanet Bondebacka hörande lägenheter;

att innehafvarne af samtliga här ofvan nämnda, under hemmanen Hundkärr, Perstorp, Qvickstorp och Bondebacka lydande, till försäljning föreslagna lägenheter i skriftliga, af behöriga borgensförbindelser åtföljda förklaranden förmält sig vilja inköpa, en hvar den lägenhet, som af honom innehades, med det i uppskattningsinstrumentet för densamma upptagna område för en köpeskilling, motsvarande det lägenheten åsatta saluvärde, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen; samt

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande förklarat sig icke hafva något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

För egen del hade domänstyrelsen, jemte tillkännagifvande, att styrelsen, med anledning deraf att omförmälda till hemmanet Qvickstorp hörande lägenheten Stensveden i den uti uppskattningsinstrumentet intagna arealbeskrifning upptagits med större område, än som till lägenheten rätteligen hörde, infordrat förklaring från lägenhetsinnehafvaren och hans löftesmän, och att desse till styrelsen inkommit med skriftliga förklaranden, att de vidhölle, lägenhetsinnehafvaren sitt anbud och löftesmännen sin borgen, oaktadt med lägenheten icke skulle följa annat område, än som å ofvaunämnda, af vice kommissionslandtmätaren Jonsson öfver hemmanet Qvickstorp upprättade karta angifvits eller 40,80 ar, tillstyrkt, att samtliga nu ifrågavarande lägenheter måtte från hemmanen afsöndras; hvarjemte styrelsen beträffande den af C. J. Jonsson brukade, under hemmanet Bondebacka hörande lägenheten erinrat, att denna lägenhet, såsom obebyggd, enligt bestämmelserna i kongl. skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjena till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, icke borde innehafvaren till inköp hembjudas, utan i stället till försäljning utbjudas jemlikt 8:de och följande mom. af berörda skrifvelse.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva,

att omförmälda, under förra rustmästarebostället ¹/₂ mantal Hundkärr n:o 1 lydande lägenheten Hundkärrstugan, under förra sergeantsbostället ¹/₂ mantal Perstorp n:o 1 lydande lägenheterna Grindtorp, Skogsberg och Annelund, under förra sergeantsbostället ¹/₂ mantal Qvickstorp n:o 1 lydande lägenheterna Eriksberg och Stensveden samt

under förra sergkantbostället ¹/₂ mantal Bondebacka n:o 1 lydande lägenheterna Grindstugan, Löfdalen, Carlslund, Högalund, Hagalund, Fridhem, Änghem, Ekslund, Vernersborg eller Venersborg, Fredriksborg, Fridensborg, Nytorp och Stjernvik finge med de af uppskattningmännen för lägenheterna föreslagna områden, dock med iakttagande att lägenheten Stensveden upptoges med det å ofvan nämnda, af vice kommissionslandtmätaren Jonsson öfver hemmanet Qvickstorp upprättade karta för lägenheten angifna område eller 40,80 ar, från hemmanen afsöndras och mot förenämnda köpeskillingar, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, försäljas, en hvar till sin innehafvare med tillträdesrätt den 14 mars 1901 och i öfrigt på de i 6 mom. af ofvanberörda kongl. skrifvelse till domänstyrelsen den 25 september 1896 omförmälda vilkor, med tillägg i fråga om lägenheten Hundkärrstugan, att köparen skulle ega rätt att taga väg öfver hemmanets hagmark; samt

att ofvanberörda, af C. J. Jonsson brukade, under förra sergkantsbostället ¹/₂ mantal Bondebacka n:o 1 lydande lägenhet om 6,60 ar finge från detta hemman afsöndras och i enlighet med föreskrifterna i 8:de och följande mom. i nyssberörda kongl. skrifvelse till försäljning utbjudas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1901;

och har Kongl. Maj:t tillika föreslagit Riksdagen att medgifva, att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling detta ärende blifvit hänvisadt, har icke haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i förvarande hänseende föreslagit, hvadan utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 2 februari 1900.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.